

Ρώτσους. Ή επιστροφή στὴν ἔξουσία τῶν παλιῶν ἀρχηγῶν «μικροῖδιοκτητῶν», ἀντίθετα, ἵκανοποιεῖ, πιθανόν, ἕνα μέρος τῆς ἀγροτιᾶς καὶ τοὺς μικρούς της Βουδαπέστης, ταυτόχρονα, ὅμως, παρακινεῖ αὐτὰ τὰ στρώματα γὰρ ἀναθαρέψουν, γὰρ διατυπώσουν τὶς ιδικές τους διεκδικήσεις καὶ γὰρ διοῦν στὸ προσκήνιο, ἐνῷ μέχρι τώρα ἡ ἐπαγαστατικὴ μάχη ἦταν ἔργο κυρίως τοῦ προλεταριάτου.

”Ας τοποθετηθοῦμε τώρα στὴν ἡμερομηγία τοῦ Σαββάτου 27 Οκτωβρίου καὶ πρὶν φάξουμε γὰρ δροῦμε πῶς ἔξελίζεται ἡ κατάσταση, ἃς δοῦμε τί ἀκριδῶς ἥτανε ἡ Ἐργατικὴ Ἐπανάσταση κατὰ τὶς τέσσερεις πρῶτες μέρες. Σὰν παράδειγμα παίρνουμε τὸ Ἐργατικὸ Συμβούλιο τοῦ Μίσκολκ.

Τὸ Συμβούλιο αὐτὸ συγχροτήθηκε ἀπὸ τὶς 24 τοῦ μηνός. Ἐκλέχθηκε δημοκρατικὰ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἔργατες τῶν ἔργοστασίων τοῦ Μίσκολκ, ἀνεξάρτητα ἀπὸ κάθε πολιτικὴ τοποθέτηση. Ἐπέδιλε ἀμέσως τὴ γενικὴ ἀπεργία, ἐκτὸς ἀπὸ τρεῖς τομεῖς: τὶς μεταφορές, τὴν ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια καὶ τὰ γοσσομεῖα. Αὐτὰ τὰ μέτρα μαρτυροῦν τὴν φροντίδα του γὰρ διεικήσει τὴν περιοχὴ καὶ γὰρ ἔξασφαλίσει στὸν πληθυσμὸ τὴν διατήρηση τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Πολὺ νωρὶς ἔξι ἥλιου, (στὶς 24 ἢ 25) τὸ Συμβούλιο ἔστειλε μιὰ ἔργατικὴ ἀντιπροσωπεία στὴ Βουδαπέστη γιὰ γὰρ ἔρθει σὲ ἐπαφὴ μὲ τοὺς ἐπαγαστάτες τῆς πρωτεύουσας, γὰρ τοὺς βενιαίωσει γιὰ τὴν ἐνεργὸ ὑποστήριξη τῆς ἐπαρχίας καὶ γὰρ συντονιστεῖ μαζὶ τους. Δίγει στὴ δημοσιότητα ἔνα πρόγραμμα τεσσάρων σημείων.—”Αμεση ἀποχώρηση ὅλων τῶν σοδιετικῶν στρατευμάτων.—Σχηματισμὸς γέας κυβέρνησης.—

—”Ἀναγγώριση τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας.

—Γενικὴ ἀμηνηστία γιὰ τοὺς ἔξεγερμένους.

Στὸ πολιτικὸ ἐπίπεδο, τὸ Συμβούλιο καθόρισε ζεκάθαρα τὴ θέση του τὴν Πέμπτη 25 τοῦ μηνός. Χάρις στὸ ράδιο που πῆρε στὰ χέρια του, αὐτὴ ἔγινε γνωστὴ σ' ὅλη τὴν Ούγγαρια. Τὴν ἔχουμε ἥδη παραθέσει: τὸ Συμβούλιο παίρνει θέση ὑπὲρ τοῦ προλεταριακοῦ διεθνισμοῦ καὶ ταυτόχρονα γιὰ ἔνα ξιθιγικὸ ούγγρικὸ κομμουνισμό. Τὸ ζευγάρωμα αὐτῶν τῶν δύο ἔνγοιῶν μπορεῖ γὰρ φανεῖ σὰν σύγχυση ἀπὸ τὴν ἀποφῆτῶν ἀρχῶν τοῦ κομμουνισμοῦ. Στὶς παροῦσες συνθῆκες εἶναι ὀλότελα κατανοητό. Τὸ Ἐργατικὸ Συμβούλιο εἶναι ὑπὲρ τοῦ διεθνισμοῦ, θηλασθὴ εἶναι ἔτοιμο γὰρ ἀγωνιστεῖ μαζὶ μὲ τοὺς

κομμουγιστές καὶ τοὺς ἔργάτες ὅλου τοῦ κόσμου, ἀλλὰ εἶναι «ἔθνικό», δηλαδὴ ἀρνεῖται κάθε ὑποταγὴ στὴν Ρωσία καὶ ἔχει τὴν ἀπαίτηση ὁ σύγγρικὸς κομμουγισμὸς γὰρ εἶναι ἐλεύθερος γὰρ ἀναπτυγθεῖ ὅπως τὸ ἐννοεῖ.

Απὸ τὴν ἄλλη μερὶὰ τὸ Συμβούλιο δὲν εἶναι ἀντίθετο στὸν Νάγκυ. Προτείνει μὲν κυριέργηση ὑπὸ τὴν διεύθυνσή του. Αὐτὸ δὲν τὸ ἐμποδίζει γὰρ κάνει τὸ ἀντίθετο ἀπ’ δὲ τὸ Νάγκυ. Τὴ στιγμὴ πων αὐτὸς ἴκετεύει τοὺς ἐπαγχοτάτες νὰ καταθέσουν τὰ ὅπλα καὶ ἴδιαίτερα τοὺς ἔργατες νὰ ἔχων πιάσουν δουλειά, τὸ Εργατικὸ Συμβούλιο τοῦ Μίσκολκ συγχροτεῖ. Εργατικὰ "Εγοπλα Σώματα, διατηρεῖ καὶ ἐπεκτείνει τὴν ἀπεργίαν καὶ ὅργανώνεται σὰν τοπικὴ κυριέργηση, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν κεντρικὴ ἔξουσία. Κι αὐτὸ δὲ μόνο ἐπειδὴ θέλει γὰρ διώξει τοὺς Ρώσους καὶ ἐπειδὴ νομίζει ὅτι ὁ Νάγκυ εἶναι αἰχμάλωτός τους. Εἶναι ἔτοιμο νὰ ὑποστηρίξει τὸ Νάγκυ μόνο ἐὰν ἐφαρμόσει τὸ ἐπαγχαστικὸ πρόγραμμα. Εἴτε, ὅταν ὁ Νάγκυ βάζει στὴν κυριέργηση τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ κόμματος τῶν μικροῖδιοκτητῶν, ἀντὶ δρᾶ δυναμικά. Σὲ ἔνα «ἔκτακτο ἀνακοινωθὲν» ποὺ μεταδόθηκε ἀπὸ τὸ ράδιό του τὸ Σάββατο 27 τοῦ μηνὸς, στὶς 21.30', τὸ Συμβούλιο δηλώνει συγκεκριμένα ὅτι «πῆρε στὰ χέρια του τὴν ἔξουσία σὲ ὅλη τὴν περιοχὴ του Borsod. Καταδικάζει αὐστηρὰ ὅλους δσους χαρακτηρίζουν τὸν ἀγώνα μας σὰν ἀγώνα ἔναντια στὴ θέληση καὶ τὴν ἔξουσία του λαοῦ. Εχουμε ἐμπιστοσύνη στὸν Ιμρε Νάγκυ, προσθέτει, ἀλλὰ δὲν εἴμαστε σύμφωνοι μὲ τὴν σύγθεση τῆς κυριέργησής του. Ολοι αὐτοὶ οἱ πολιτικάντηδες, οἱ πουλημένοι στοὺς Ρώσους δὲν ἔχουν θέση στὴν κυριέργηση. Εἰρήνη, Ελευθερία, Ανεξαρτησία». Αὐτὴ ἡ τελευταία δήλωση ἀποκαλύπτει ἐπίσης τὴ δραστηριότητα τοῦ Συμβουλίου πού, ὅπως εἴδαμε, ἐνεργεῖ σὰν αὐτόγραμη κυριέργηση. Τὴν ἴδια μέρα ποὺ παίρνει τὴν ἔξουσία σὲ ὅλο τὸ διαμέρισμα τοῦ Μπορσόντ, διαλύει τοὺς ὅργανισμοὺς ποὺ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τοῦ προηγούμενου καθεστῶτος, δηλαδὴ δίλει τὶς ὅργανώσεις τοῦ κομμουγιστικοῦ κόμματος (τὸ μέτρο αὐτὸ ἀγαγγέλλεται τὴν Κυριακὴ τὸ πρωὶ ἀπὸ τὸ ραδιόφωνό του). Αγαγγέλλει ἐπίσης ὅτι οἱ ἀγρότες τοῦ διαμερίσματος ἔδιωξαν τοὺς ὑπεύθυνους τῶν κολχῶν καὶ ἔκαναν ἀναδιανομὴ τῆς γῆς.

Τὴν ἐπομένη, τέλος, τὸ Ράδιο - Μίσκολκ, μεταδίδει μία-

εκκληση στήν όποια ζητάει άπό τὰ ἐργατικὰ συμβούλια δλων τῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων «γὰ συντογίσουν τὶς προσπάθειές τους μὲ σκοπὸ γὰ δημιουργήσουν ἔνα καὶ μοναδικὸ δυνατὸ κίνημα».

Ο,τι ἀναφέραμε πιὸ πάνω ἀρκεῖ γιὰ γὰ ἀποδεῖξει ὅτι ἀπὸ τὴν ἐπομένη κι' ὅλας τοῦ ξεσπάσματος τῆς ἐξέγερσης τῆς Βουδαπέστης ἐκδηλώθηκε ἔνα προλεταριακὸ κίνημα ποὺ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ δρῆκε τὴ σωστὴ του ἔκφραση μὲ τὴ δημιουργία τῶν συμβούλιων καὶ ποὺ ἀποτέλεσε τὴ μοναδικὴ πραγματικὴ ἔξουσία στὴν ἐπαρχία. Στὸ Gyoer, στὸ Pecs, στὶς περισσότερες ἄλλες μεγάλες πόλεις, φαίνεται ὅτι ἡ κατάσταση ἦταν ἡ ίδια δπως καὶ στὸ Μίσκολκ. Τὸ Ἐργατικὸ Συμβούλιο διηγύθυνε τὰ πάντα ἐξόπλιζε τοὺς μαχητές, δργάνων τὸν ἀνεφοδιασμό, παρουσίαζε πολιτικές καὶ οἰκονομικές διεκδικήσεις. Κατὰ τὴ διάρκεια αὐτῶν τῶν ἡμερῶν ἡ κυβέρνηση τῆς Βουδαπέστης δὲν ἀντιπροσώπευε τίποτα· ἔκανε σπασμωδικὲς κινήσεις, ἔδραζε ἀντιφατικὰ ἀνακοινωθέντα, ἀπειλοῦσε καὶ μετὰ ίκέτευε τοὺς ἐργάτες γὰ καταθέσουν τὰ ὄπλα καὶ γὰ ἔχαπιάσουν δουλειά. Ἡ ἔξουσία της ἦταν ἀγύπταρκτη.

Αντιμέτωπα μὲ τὰ συμβούλια ἦταν μόνο τὰ ρωσικὰ στρατεύματα καὶ ἀκόμα σὲ μερικὲς περιοχὲς φαίνεται ὅτι καὶ αὐτὰ δὲν πολεμοῦσαν. Στὸ διαμέρισμα τοῦ Μίσκολκ ίδιως, παρατηρήθηκε ὅτι τὰ στρατεύματα ἦταν σὲ κατάσταση ἀγαμονῆς καὶ ὅτι σὲ πολλὲς περιπτώσεις οἱ σοδιετοί στρατιώτες ἀδελφώναγε μὲ τοὺς ἐπαναστάτες. Ανάλογα γεγονότα σημειώνονται στὴν περιοχὴ τοῦ Gyoer.

Δὲν γνωρίζουμε μὲ ἀκρίβεια δλεις τὶς διεκδικήσεις ποὺ διατύπωσαν τὰ Συμβούλια. Ἐχουμε, δημως, τὸ παράδειγμα τοῦ συμβούλιου τοῦ Szeged. Σύμφωνα μὲ ἔνα Γιουγκοσλάβο ἀνταποκριτὴ (τῆς ἐφημερίδας Vjesnik τοῦ Ζάγκρεμπ) ποὺ δρεσκόταγ σ' αὐτὴ τὴν πόλη, στὶς 28 Ὁκτωβρίου ἔγινε μιὰ συγκέντρωση ἀντιπροσώπων τῶν ἐργατικῶν Συμβούλιων τοῦ Szeged, δημου τὰ αἰτήματα ποὺ υἱοθετήθηκαν ἦταν: ἡ ἀντικατάσταση τῶν τοπικῶν σταλινικῶν ἀρχῶν, ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἐργατικῆς αὐτοδιαχείρισης καὶ ἡ ἀναχώρηση τῶν ρωσικῶν στρατευμάτων.

Εἶναι ἔντελῶς ἔξαιρετικὸ τὸ γεγονός ὅτι τὰ Συμβούλια, γεννημένα αὐθόρμητα, σὲ διαφορετικές περιοχές, ἀπο-

μονωμένα έντιμέρεις από τά ρωσσικά στρατεύματα, προσπάθησαν άμεσως για ένωθούν σε δύμοσπονδία. "Ετειγαν για σχηματίσουν στὸ τέλος τῆς πρώτης ἐπαναστατικῆς ἔθιδομάδας μιὰ δημοκρατία τῶν Συμβουλίων.

Μὲ τέτοιες πληροφορίες σὰν δάση, ἢ εἰκόνα μιᾶς ἀπλῆς ἐργατικῆς συμμετοχῆς σὲ ἕνα ἔθνικὸ ξεσήκωμα, ποὺ ἔδωσε δὲ ἀστικὸς τύπος, εἶναι, προφανῶς, πλαστή. "Ἄς τὸ ἐπαναλάθουμε: δρισκόμασταν μπροστὰ στὴν πρώτη φάση μιᾶς προλεταριακῆς ἐπανάστασης.

Ποιοί ήταν οἱ στόχοι αὐτῆς τῆς ἐπαναστασης;

Τοὺς γγωρίζουμε ἀπὸ μίαν ἀπόφαση τῶν οὐγγρικῶν συνδικάτων, δημοσιευμένη τὴν Παρασκευὴ 26 τοῦ μηνός, δηλαδὴ τρεῖς μέρες μετὰ τὸ ξέσπασμα τῆς ἑξέγερσης. Περιέχει μιὰ σειρὰ ἀπὸ αἰτήματα μὲ τεράστια σημασία.

Στὸν πολιτικὸ τομέα τὰ συνδικάτα ζητοῦν:

- I *Nὰ σταματήσει ὁ ἀγώνας, ν' ἀναγγελθεῖ ἀμηηστία καὶ νὰ ἀρχίσουν διαπραγματεύσεις μὲ τὸν ἐκπροσώπους τῆς νεολαίας.*
- II *Nὰ σχηματιστεῖ μιὰ πλατειὰ κυβέρνηση μὲ πρόεδρο τὸν "Ιμρε Νάγκν, ποὺ νὰ περιλαμβάνει ἀντιπροσώπους τῶν συνδικάτων καὶ τῆς νεολαίας. Ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση τῆς χώρας νὰ ἐκτεθεῖ μὲ κάθε εἰλικρίνεια.*
- III *Nὰ χορηγηθεῖ βοήθεια στοὺς τραυματίες τῶν τραγικῶν ἀγώνων ποὺ μόλις ἔξελιχθηκαν καὶ στὶς οἰκογένειες τῶν θυμάτων.*
- IV *Ο στρατὸς καὶ ἡ ἀστυνομία νὰ ἐνισχυθοῦν, γιὰ τὴν τήρηση τῆς τάξης, ἀπὸ μιὰ ἔθνοφρονδά, ἀποτελούμενη ἀπὸ ἴργάτες καὶ νέους.*
- V *Nὰ συσταθεῖ μιὰ δογάνωση τῆς ἐργατικῆς νεολαίας μὲ τὴν υποστήριξη τῶν συνδικάτων.*
- VI *Ἡ νέα κυβέρνηση νὰ ἀρχίσει ἀμέσως διαπραγματεύσεις μὲ σκοπὸ τὴν ἀποχώρηση τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων ἀπὸ τὸ οὐργούκο ἔδαφος.*

Στὸν οἰκονομικὸ τομέα:

- I *Σύσταση ἐργατικῶν Συμβούλιων σὲ δὰλα τὰ ἐργοστάσια.*
- II *Ἐγκαθίδρυση ἐργατικῆς διεύθυνσης. Ριζικὴ μεταβολὴ τοῦ συστήματος σχεδιοποίησης καὶ τῆς διεύθυνσης τῆς οἰκονομίας ἀπὸ τὸ Κράτος. Ἀναπροσαρμογὴ τῶν μισθῶν, ἀμεση ἀδξηση 15%*

γιὰ τὸν μισθοὺς τὸν μικρότερον ἀπὸ 800 φορίντ καὶ 10% γιὰ τὸν μισθοὺς τὸν μικρότερον ἀπὸ 1500 φορίντ. Ἐφαρμογὴ ἐνδὲ ἀνώτατου ὅριον 3.500 φορίντ γιὰ τὸν μηνιαῖον μισθούς. Κατάργηση τῆς νόμιμας παραγωγῆς, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἔργοστάσια ὅπου τὰ ἔργατικὰ συμβούλια, ἐνδεχομένως, θὰ ζητήσουν τὴ διατήρησή της. Κατάργηση τοῦ φόρου 4% γιὰ τὸν ἄγαμον καὶ τὶς οἰκογένειες χωρὶς παιδιά. Αὖξηση τῶν πιὸ χαμηλῶν συντάξεων, Αὖξηση τοῦ ποσοῦ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων. Ἐπιτάχνηση τῆς κατασκευῆς κατοικιῶν ἀπὸ τὸ Κράτος.

III Τὰ συνδικάτα ζητοῦν ἀκόμα νὰ κρατηθεῖ ἡ ὑπόσχεση ποὺ ἔδωσε δ "Ιμρε Νάγκν, ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἔναρξη διαπραγματεύσεων μὲ τὴν κυβέρνηση τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ τῶν ἄλλων χωρῶν μὲ ακοπὸ τὴν καθιέρωση οἰκονομικῶν σχέσεων μὲ πλεονεκτήματα γιὰ ὅλα τὰ συμβαλλόμενα μέλη καὶ μὲ βάση τὴν ἀρχὴν τῆς ισότητας.

Σὰν συμπέρασμα ἀναφέρεται ὅτι τὰ οὐγγρικὰ συνδικάτα θὰ πρέπει νὰ λειτουργοῦν ὅπως πρὶν ἀπὸ τὸ 1948 καὶ θὰ πρέπει τὰ ἄλλάξουν τὴν ὀνομασία τους καὶ νὰ ὀνομάζονται στὸ ἐξῆς «Ελεύθερα Οὐγγρικὰ Συνδικάτα».

Αὗτὸς ὁ κατάλογος τῶν διεκδικήσεων ὑπογράφεται ἀπὸ τὸ προεδρεῖο τοῦ συμβουλίου τῶν οὐγγρικῶν συνδικάτων. ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἐπαναλαμβάνει καὶ συστηματικεῖ τὶς διεκδικήσεις ποὺ ἐκφράστηκαν ἀπὸ τὰ διάφορα ἐργατικὰ συμβούλια.

"Ἄς ἔξετάσουμε ἀπὸ κουτὰ αὐτὰ τὰ αἰτήματα. Εἶναι θέσαιο ὅτι δὲν ἀποτελοῦν ἔνα δλοκληρωμένο σοσιαλιστικὸ πρόγραμμα. Γιατὶ ἔνα τέτοιο πρόγραμμα θὰ εἶχε σὰν πρῶτο σημεῖο: κυβέρνηση τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἐργατικῶν Συμβουλίων στηριζόμενη στὰ ἐργατικὰ ἔνοπλα σώματα. "Ισως αὗτὸ τὸ πράγμα νὰ εὐχόντουσαν πολλοὶ ἐργάτες, πολὺ πιὸ προχωρημένοι σὲ σχέση μὲ τὶς δηλώσεις τῆς «κορυφῆς». "Ισως δχι-Δὲν ξέρουμε τίποτα. Ἐγ πάση περιπτώσει αὗτὸ ποὺ μποροῦμε νὰ θεωρήσουμε σὰν θεωρητικὰ σωστὸ δὲν εἶγαι ἀναγκαστικὰ τὸ ἵδιο μὲ αὐτὸ ποὺ σκέπτονται καὶ λέγε διοι: συμμετέχουν σὲ μιὰ ἐπαγάσταση καὶ κιγοῦνται μέσα σὲ καθορισμένες συγθῆκες.

"Ετοι δπως είναι τὸ πρόγραμμα τῶν συνδικάτων πάει πολὺ μακρύά. Ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ ζητάει νὰ κυβερνήσει δὲ Νάγκυ σὲ συνεργασίᾳ μὲ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς νεολαίας καὶ τῶν συνδικάτων. Ἡ Ἐργατικὴ γεολαία, δημως, ήταν στὴν πρωτοπορία τῆς ἐπαγάστασης. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, τὰ συνδικάτα πρέπει νὰ μετασχηματιστοῦν, νὰ ξαναγίγουν ἐλεύθερα συνδικάτα, πραγματικοὶ ἐκπρόσωποι τῆς τάξης, οἱ ὄργανισμοὶ τους πρέπει νὰ ἐκλέγονται δημοκρατικά. "Ετοι, σὲ τελευταία ἀνάλυση, ἀπαιτοῦν μιὰ ἐπαγαστατικὴ κυβέρνηση.

Κατὰ δεύτερο λόγο, τὸ πρόγραμμα προβλέπει τὸν μόνυμο ἔξοπλισμὸν ἐργατῶν καὶ νέων, πωὺ θὰ ἀποτελοῦν μαζὶ μὲ τὸ στρατὸ καὶ τὴν αστυνομία τὸ στήριγμα τῆς κυβέρνησης.

"Εξ ἄλλου — κι' αὐτὸ τὸ σημεῖο είναι οὐσιῶδες — γῇ ἀπόφαση ζητάει τὸν σχηματισμὸν συμβουλίων σὲ ὅλα τὰ ἐργοστάσια. Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ ἐργάτες βλέπουν στοὺς αὐτόνομοὺς ὄργανισμοὺς τους μιὰ ἔξουσία ποὺ ἔχει καθολικὴ σημασία: δὲν τὸ λένε, δὲν ἔχουν Ἰωας συνείδηση γιὰ τὸ τί θὰ τοὺς είναι δυνατὸ νὰ κάνουν, τείνουν δημως, σ' ἕνα εἶδος δημοκρατίας τῶν Ἐργατικῶν Συμβουλίων. Δὲν είναι καθόλου διατεθειμένοι νὰ ἀφήσουν στὴν κυβέρνηση τὴν φροντίδα γ' ἀποφασίζει γιὰ ὅλα στὸ ὄνομά τους, ἀλλὰ ἀντίθετα θέλουν νὰ σταθεροποιήσουν καὶ νὰ ἐπεκτείνουν τὴν ἔξουσία ποὺ ἔχουν οἱ ἔδιοι μέσα στὴν κοινωνία.

Αὐτὸ δημως ποὺ ἀποδεικνύει τὴν ἐπαγαστατικὴ ὥριμότητα τοῦ κινήματος, είναι οἱ διεκδικήσεις οἱ σχετικὲς μὲ τὴν ὄργανωση τῆς παραγωγῆς. Αὐτὲς οἱ διεκδικήσεις διαφεύγουν, δέδαια, ἀπὸ τὴν ἔξυπνάδα τοῦ ἀστοῦ δημοσιογράφου, γιατὶ αὐτὸς βλέπει μόνο ὅτι συμβαίνει στὴν ἐπιφάνεια τῶν πραγμάτων, δηλαδή, στὸ στενὸ πολιτικὸ ἐπίπεδο. "Ομως, αὐτὸ ποὺ στὴν πραγματικότητα ἔχει γιὰ τὸν ἀγώνα τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων είναι οἱ σχέσεις ποὺ διπλάχουν μέσα στὴν παραγωγή, στὴν καρδιὰ τῶν ἐπιχειρήσεων.

Θὰ μποροῦσαν οἱ ἐργάτες νὰ ἔχουν στὴν κυβέρνηση ἀγθρώπους τῆς ἐμπιστοσύνης τους καὶ μὲ ἔξοχες προθέσεις, δημως δὲν θὰ είχαν κερδίσει ἀκόμη τίποτα, ἀν στὴν καθημερινή τους ζωή, στὴ δουλειά τους, ἔμεναν ἀπλὰ ἐκτελεστικὰ ὄργανα, ποὺ ἔνα διοικητικὸ σῶμα διευθύνει, δπως διευθύνει τὶς μηχανές. Τὰ ἔδια τὰ Συμβούλια δὲν θὰ είχαν, τελικά, καμμιὰ σημασία καὶ ἀποτελεσματικότητα καὶ θὰ ήταν προορισμένα

γὰ μαραθοῦν, ἀν δὲν καταλάθαιναν ὅτι ὁ ρόλος τους εἶναι νὰ πάρουν στὰ χέρια τους τὴν ὄργάνωση τῆς παραγωγῆς.

Οἱ Οὐγγροὶ ἔργατες εἶχαν συνείδηση αὐτοῦ τοῦ πράγματος, κι αὐτὸς εἶναι ποὺ δίνει στὸ πρόγραμμά τους τεράστια σημασία. Εἶχαν δὲ ἀκόμα περισσότερο συνείδηση, γιατὶ τὸ λόγο ὅτι τὸ σταλιγικὸ καθεστώς ὅσο χρόνο τους ἀρνιόταν κάθε συμμετοχὴ στὴ διαχείριση τῶν ἔργοστασίων, δὲν εἶχε σταματήσει ποτὲ γὰ διακηρύσσει, ὅτι οἱ ἔργατες ήταν οἱ πραγματικοὶ ιδιοκτῆτες τῶν ἐπιχειρήσεών τους. Κατὰ κάποιο τρόπο τὸ σταλιγικὸ καθεστώς εἶχε συντελέσει σ' αὐτὸς τὸ σημεῖο στὴν ἕδια του τὴν ἀγατροπή, γιατὶ εἶχε ἐπιτρέψει στοὺς ἔργατες γὰ καταλάθουν, πιὸ ἔεικάθαρα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, ἵνα πράγμα: ὅτι η ἐκμετάλλευση δὲν ἐπέρχεται ἀπὸ τὴν παρουσία τῶν καπιταλιστῶν, ἄλλα γενικώτερα ἀπὸ τὴν διαίρεση μέσα στὰ ἔργοστάσια, ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ποὺ ἀποφασίζουν γιὰ ὅλα καὶ σ' αὐτοὺς ποὺ δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ὑπακούουν.

Τὸ πρόγραμμα λοιπὸν τῶν συνδικάτων ἀσχολεῖται μ' αὐτὸς τὸ θέμα ποὺ εἶναι στὰ θεμέλια του ἐπαναστατικὸ: ζητάει στὴν ἕδια παράγραφο «τὴν ἐφαρμογὴ μιᾶς ἔργατικῆς διεύθυνσης καὶ τὸν ριζικὸ μετασχηματισμὸ τοῦ συστήματος σχεδιοποίησης καὶ τῆς διεύθυνσης τῆς οἰκονομίας ἀπὸ τὸ κράτος». Πῶς θὰ κατορθωθεῖ αὐτὸς ὁ ριζικὸς μετασχηματισμός; Πῶς θὰ πετύχουν οἱ ἔργατες μέσω τῆς διεύθυνσής τους γὰ ἔχουν συμμετοχὴ στὴ σχεδιοποίηση; Αὐτὸς δὲν λέγεται. "Αλλωστε δὲν θὰ μποροῦσε γὰ εἰπωθεῖ τρεῖς μόλις μέρες μετὰ τὴν ἔνοπλη ἔξέγερση, μέσα στὴ φωτιὰ τοῦ ἀγώνα, καὶ μάλιστα σὲ ἓνα κείμενο ποὺ δὲν μποροῦσε γὰ περιέχει τίποτε ἄλλο ἀπὸ γενικὲς ἀρχές. Άλλας δὲν τὸ αἴτημα δὲν εἶναι ἀκόμα διατυπωμένο μὲ σαφήνεια, τὸ πνεῦμα του δὲν ἀφήνει ἀμφιβολία: οἱ ἔργατες δὲν θέλουν πιὰ γὰ γίνεται ἀνεξάρτητα ἀπὸ αὐτοὺς ή ἐπεξεργασία τοῦ σχεδίου παραγωγῆς, δὲν θέλουν πιὰ γὰ ξαποστέλνει τὶς διαταγὲς μιὰ κρατικὴ γραφειοκρατία. Τοὺς ἐνδιαφέρει ἀπόλυτα γὰ ξέρουν τί ἀποφασίζει σὲ ἔθνικὴ κλίμακα ή διεύθυνση, τί κατεύθυνση θὰ πάρει ή παραγωγή, σὲ ποιοὺς τομεῖς σχεδιάζεται γὰ γίνουν οἱ μεγαλύτερες προσπάθειες καὶ γιατί. Τί υψος παραγωγῆς πρέπει γὰ πραγματοποιεῖται στοὺς διάφορους τομεῖς, τί ἐπιπτώσεις ἔχουν αὐτοὶ οἱ στόχοι στὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο, στὶς ὥρες δουλειᾶς, στὸ ρυθμὸ δου-

λειᾶς ποὺ θὰ ἀπαιθητεῖ.

”Αγ συνεχίσουμε προσεκτικὰ τὴν ἔξέταση τῆς «όίκογομικῆς» παραγράφου τοῦ προγράμματος θλέπουμε, τελικά, δτι οἱ ἐργάτες δὲν σταματῶν σὲ διεκδικήσεις ἀρχῆς. Ζητᾶνε ἔνα πράγμα πολὺ συγκεκριμένο καὶ ποὺ ἔχει ἀμέσως μιὰ σημαντικώτατη ἐπίπτωση στὴν ὁργάνωση τῆς παραγωγῆς μέσα στὰ ἐργοστάσια: ἀπαιτοῦν τὴν κατάργηση τῆς νόρμας παραγωγῆς, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια ὅπου τὰ ἐργατικὰ συμβούλια ἔνδεχομένως θὰ ζητήσουν τὴ διατήρησή της. Αὐτὸ σημαίνει δτι οἱ ἐργάτες πρέπει νὰ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ ὀργαγώνουν τὴ δουλειά τους ὅπως γομίζουν. Θέλουν νὰ πετάξουν ἔξω δλη τὴ γραφειοκρατία, ἀπὸ τοὺς πράκτορες μελετῶν μέχρι τοὺς χρονομέτρες, ποὺ θέλουν νὰ εύθυγραμμίσουν τὴν ἀνθρώπινη δουλειὰ πάνω στὴ δουλειὰ τῆς μηχανῆς καὶ ποὺ δλο καὶ περισσότερο εύθυγραμμίζουν τὴν λειτουργία τῶν μηχανῶν στοὺς ἔξωφρευτικοὺς ρυθμοὺς παραγωγῆς ποὺ ἐπιβάλλουν στὴν ἀνθρώπινη δουλειά, σὲ σημεῖο ποὺ οἱ μηχανὲς πᾶν νὰ σπάσουν.

Δὲν ἀποκλείουν δτι σὲ μερικὲς περιπτώσεις οἱ νόρμες πρέπει νὰ διατηρηθοῦν, προσδιορίζουν ὅμως δτι μόνον οἱ ἐργάτες εἶναι ἀρμόδιοι, μέσω τῶν Ἐργατικῶν Συμβουλίων τους, νὰ ἀποφασίσουν γι’ αὐτὸ τὸ πράγμα.

Εἶναι δλοφάνερο δτι αὐτὴ ἡ διεκδίκηση βάζει τὰ πρῶτα θεμέλια γιὰ ἔνα πρόγραμμα διαχείρισης καὶ, ἀν ἡ κατάσταση τὸ εἶχε ἐπιτρέψει, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ δδηγήσει σ’ αὐτὸ τὸ πρόγραμμα. Καὶ πράγματι, δὲν μπορεῖ νὰ γίνει διάκριση ἀνάμεσα στὴν ὁργάνωση τῆς ἀνθρώπινης ἐργασίας καὶ τὴν ὁργάνωση τῆς παραγωγῆς γενικά. Ποτὲ οἱ διευθυγτὲς τῶν ἐπιχειρήσεων δὲν ἔχουν ἀνεχθεῖ ἔνα τέτοιο διαχωρισμὸ καὶ δὲν μποροῦν, πράγματι, νὰ τὸν ἀνεχθοῦν γιατὶ ὅλα ἀλληλοεξαρτῶνται μέσα στὸ σύγχρονο ἐργοστάσιο. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ ἀνθρώποι ἀποφασίζουν γιὰ τὴν ὁργάνωση τῆς δουλειᾶς τους, καταλήγουν ἀναπόφευκτα νὰ ἀντιμετωπίσουν δλα τὰ προβλήματα τῆς ἐπιχειρησης.

”Ας ξεχωρίσουμε, τελικά, ἀπὸ τὸ πρόγραμμα τῶν συνδικάτων τὶς μισθολογικὲς διεκδικήσεις. Εἶναι χαρακτηριστικὸ δτι ἀποσκοποῦν νὰ περιορίσουν τὴν ἀνισότητα τῶν μισθῶν, δηλαδὴ νὰ καταπολεμήσουν τὴν ἱεραρχία: αὐξηση 15% γιὰ κάτω ἀπὸ 800 φορίντ, ἀγώτατο ὅριο 3500 φορίντ. Ἡ ἱεραρχία, ὅμως, εἶναι τὸ δπλο τῶν σταλιγικῶν, ὅπως καὶ τῶν κα-

πιταλιστῶν, γιατὶ τοὺς ἐπιτρέπει ἀπὸ τὴν μὰ μερὶὰ νὰ σχηματίζουν ἔνα προνομιοῦχο στρῶμα ποὺ εἶναι στήριγμα γιὰ τὸ καθεστώς καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μερὶὰ νὰ διαιροῦν τοὺς ἐργαζόμενους, νὰ τοὺς ἀπομονώγουν τοὺς μὲν ἀπὸ τοὺς δέ, πολλαπλασιάζοντας τὰ ἐπίπεδα ἀμοιβῆς. Οἱ ἀγώνας ἔναντια στὴν Ἱεραρχία εἶναι σήμερα θεμελιώδης γιὰ τοὺς ἐργάτες ὅλου τοῦ κόσμου, εἴτε δουλεύουν στὴ Βουδαπέστη, εἴτε στὴ Μπιγιανκούρ, στὸ Ντητρόϊτ ἢ στὸ Μάντσεστερ, καὶ τὴν διέπουμε πράγματι νὰ περγάσει στὸ πρῶτο πλάνο κάθε φορὰ ποὺ στὴν Ἀμερική, στὴν Ἀγγλία ἢ στὴ Γαλλία ξεσπάει μιὰ «ἄγρια» ἀπεργία, ἀγεξάρτητα ἀπὸ τὰ συνδικάτα. Αὐτὸς ὁ ἀγώνας γίνεται ἀκόμα πιο ξεκάθαρος γιὰ τοὺς ἐργάτες στὸ μέτρο ποὺ ἡ τεχνικὴ ἔξαλιξη τείνει, δλο καὶ πιὸ πολύ, νὰ περιορίσει τὴ διαφοροποίηση τῶν ἐπαγγελμάτων: ἡ ἔξαιρετικὴ διαφοροποίηση τῶν μισθῶν ἀποδεικνύεται ἔτσι παράλογη ἀπὸ τὴν ἀποψή τῆς λογικῆς τῆς παραγωγῆς καὶ δικαιολογήσιμη μόνον ἀπὸ τὰ πολιτικο - κοινωνικὰ πλεονεκτήματα ποὺ ἀπολαμβάνει ὁ διευθυντικὸς μηχανισμός.

Στὴν ἔκκληση ποὺ θὰ κάνει λίγες μέρες ἀργότερα (2 Νοέμβρη) τὸ Ἑθνικὸ Συμβούλιο τῶν οὐγγρικῶν συνδικάτων, θὰ ζητηθεῖ ἔνα νέο σύστημα μισθῶν, δηλαδὴ, χωρὶς ἀμφιδολία, μιὰ ἔξομοίωση τῶν διαφόρων κατηγοριῶν ποὺ εἶχαν πολλαπλασιασθεῖ τεχνητὰ ἀπὸ τὸ προηγούμενο καθεστώς.

Τί είκόνα παρουσιάζουν αὐτὲς οἱ πρῶτες μέρες τοῦ ἀγώνα; Οἱ πληθυσμός, στὸ σύνολό του, ξεσηκώθηκε καὶ ἀγωνίστηκε γιὰ νὰ σαρώσει τὸ καθεστώς, ποὺ στηρίζονταν στὴ δικτατορία τοῦ Κ.Κ. Η ἐργατικὴ τάξη ἦταν στὴν πρωτοπορία αὐτῆς τῆς μάχης. Δὲν διαλύθηκε μέσα στὸ «Ἑθνικὸ κίνημα». Εμφανίστηκε μὲ δικούς της ἴδιαίτερους στόχους:

1) Οἱ ἐργάτες δογάνωσαν αὐθόρμητα τὴ δικιά τους ἔξονσία: τὰ Ἐργατικὰ Συμβούλια τὰ ὅποια ἀπὸ τὴν ἀρχὴ προσπάθησαν νὰ δώσουν τὴ μεγαλύτερη δυνατὴ ἔξαπλωση.

2) Σχημάτισαν μὲ πρωτοφανῆ ταχύτητα μιὰ στρατιωτικὴ δύναμη, ποὺ ἀποδείχτηκε ίκανὴ σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις νὰ ἀναγκάσει σὲ ύποχωρηση καὶ σὲ ἄλλες νὰ ἔξουδετερώσει τὰ ρωσικὰ στρατεύματα καὶ τὰ τεθωρακισμένα τους.

3) Χτύπησαν τὴν ἴδια τὴ φίξα τῆς ἐκμετάλλευσης, παρουσιάζοντας διεκδικήσεις ποὺ εἶχαν σὰν ἀποτέλεσμα νὰ ἀλλάξουν ἐντελῶς

τὴν κατάσταση τῶν ἐργατῶν μέσα στὰ πλαίσια τῶν ἴδιων τῶν ἐπιχειρήσεων.

ΑΝΟΜΟΙΟΓΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΑ ΕΘΝΙΚΑ.

”Ας συνεχίσουμε τὴν ἔξεταση τῶν γεγονότων ἀπὸ τὸ σημεῖο ποὺ τὴν εἶχαμε σταματήσει. Εἴπαμε ὅτι ἀπὸ τὴν Πέμπτη 25 τοῦ μηνὸς καὶ μετά, πραγματοποιεῖται μιὰ καμπή στὴν κατάσταση. Ἡ κυβέρνηση ἀναγγωρίζει, κατ’ ἀρχήν, τὸ δίκηο τοῦ ἐπαγαστατικοῦ ἀγώνα· ὑπόσχεται ὅτι θὰ διαπραγματευτεῖ σύντομα τὴν ἀποχώρηση τῶν ρωσσικῶν στρατευμάτων· δίνει ὑπουργεῖα σὲ μὴ κομμουνιστὲς (μικροϊδιοκτῆτες). Πάνω σ’ αὐτὴ τὴν βάση νομίζει ὅτι εἶναι σὲ θέση νὰ διπλασιάσει ἀπὸ τοὺς ἔξεγερμενους νὰ καταθέσουν δριστικὰ τὰ ὅπλα. Ἐν τούτοις οἱ συγκρούσεις συγεχίζονται. Στὴ Βουδαπέστη ἡ μάχη μαίνεται τὸ μεσημέρι τῆς Παρασκευῆς 26 τοῦ μηνὸς ἐνάγτια στὰ ρωσσικὰ τάγκας. Ἡ κυβέρνηση δὲν καταλαβαίνει αὐτὴ τὴν κατάσταση: Πιστεύει ὅτι οἱ παραχωρήσεις τῆς εἶναι κιόλας πολὺ σημαντικὲς καὶ κυρίως εἶναι πεπεισμένη ὅτι τὰ ἔργατικὰ συμδιούλια θὰ τὴν ὑποστηρίξουν, γιατί, ἃς τὸ ἐπαναλάβουμε, αὐτὰ διακηρύσσουν ὅτι ἔχουν ἐμπιστοσύνη στὸν Νάγκυ. Ἀνακοινώνεται, λοιπόν, ἔνα τελεσίγραφο ποὺ ζητάει τὴν κατάθεση τῶν ὅπλων γιὰ τὴν Παρασκευὴ 26 τοῦ μηνὸς, στὶς δέκα ἡ ὥρα τὸ βράδυ. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ ὁ ἀγώνας συγεχίζεται καὶ τὸ ἐπίσημο ράδιο ὑποστηρίζει, ὅτι αὐτοὶ ποὺ ἔξαχολουθοῦν γ’ ἀγωγίζονται εἶναι «ληγτὲς» καὶ σὰν τέτοιοι θ’ ἀντιμετωπιστοῦν. ”Αλλη μιὰ φορὰ οἱ ἐπαγαστάτες θεωροῦνται σὰν «πράκτορες τῆς Δύσης».

Μπροστὰ στὴν ἔκταση τῶν μαχῶν ποὺ ξαναρχίζουν (συγκεκριμένα τὴν νύχτα τοῦ Σαββάτου πρὸς Κυριακὴ γίνεται ἡ ἐπίθεση στὶς φυλακὲς τῆς Βουδαπέστης καὶ ἔκτελοῦνται οἱ δύο Farkas, ἀστυνομικοὶ ἀρχηγοὶ τοῦ καθεστῶτος Ράχοσι καὶ ὑπεύθυνοι μιᾶς σειρᾶς ἐγκλημάτων), μπροστὰ στὴν ἔξαπλωση τῶν ἐπαγαστατικῶν συμβουλίων ποὺ πολλαπλασιάζονται στὴν ἐπαρχία καὶ συμπεριλαμβάνουν, πλέον ὅλα τὰ στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ κυβέρνηση ἀναγκά-

Ζεται άλλη μιά φορά για ύποχωρήσει. Φαίνεται ότι η κατάσταση είναι πολὺ συγκεχυμένη την Κυριακή το πρωί. Άπο τη μιά μεριά οι διαπραγματεύσεις με αντιπροσώπους σπουδαστές στη Βουδαπέστη καταλήγουν σε μιά άνακωχή, άπο την άλλη μεριά οι μάχες έξακολουθούν παρά την άνακωχή. Τό πιθανότερο είναι ότι μερικά τμήματα των έπαναστατών που τους τελείωσαν τὰ δύπλα ή τὰ πολεμοφόδια ή που βρίσκονται σε δισημη κατάσταση δέχονται τις διαπραγματεύσεις, ένω άλλα τμήματα, άνεφοδιασμένα σε δύπλα άπο τους στρατιώτες, συνέχιζουν ή ξαναρχίζουν τὸν άγώνα.

Τὸ γεγονός είναι ότι τὸ μεσημέρη τῆς Κυριακῆς 28 τοῦ μηνὸς παρατηρεῖται μιὰ δεύτερη κυβερνητικὴ ύποχώρηση, ποὺ είναι ταυτόχρονα μιὰ ρωσικὴ συνθηκολόγηση. Μεταξὺ δώδεκα καὶ μία τὸ μεσημέρη δὲ Νάγκυ άγακοινώνει ότι ἔδωσε διάταγὴ στὰ στρατεύματά του γὰ σταματήσουν τὸ πῦρ. Στὶς τρεῖς ή ώρα τὸ Ράδιο - Βουδαπέστη δηλώνει: «Σύντομα δὲ άγώνας θὰ πάρει τέλος. Τὰ δύπλα σωπάσανε. Η πόλη είναι ήσυχη. Νεκρικὴ σιγή. Είναι σωστὸ γὰ συλλογιστοῦμε πάνω στὰ κίνητρα αὐτῆς τῆς φοβερῆς άνθρωποκτονίας, τὴς δὲ ποικίλης πραγματικότητος είναι δὲ σταλινικὸς καὶ ή αίμοχαρης παραφροσύνη τοῦ Ράχοσι». Στὶς τέσσερεις καὶ μισή τὸ άπόγευμα δὲ Νάγκυ δηλώνει ότι τὰ ρωσικὰ στρατεύματα θὰ άποσυρθοῦν «ἄμεσως».

Στὴν πραγματικότητα, τὸ ξέρουμε, οἱ Ρώσοι δὲν έχουν γίνει τὴν Βουδαπέστη. Περιμένουν, δύπως λένε, μέχρι γὰ καταθέσουν τὰ δύπλα οἱ έπαναστάτες. Αὐτοὶ άπὸ τὴ μεριά τους άρνούνται γὰ τὰ παραδώσουν καὶ ένθαρρύνονται άπὸ τὰ συμβούλια τοῦ Gyoer καὶ τοῦ Μίσκολκ: οἱ μάχες ξαναρχίζουν. Μόλις τὴν Τρίτη τὸ βράδυ φαίνεται έξασφαλισμένη ή άποχώρηση τῶν Ρώσων, γεγονός ποὺ έπιβεβαιώνεται έπίσημα άπὸ τὸ Ράδιο - Μόσχα.

Δὲν έχουμε τώρα πιὰ άνάγκη γὰ παρακολουθήσουμε τὴν έξέλιξη τῶν γεγονότων άπὸ τόσο χοντά καὶ μποροῦμε γὰ διατρέξουμε τὴ δεύτερη έπαναστατικὴ έβδομάδα ξεχωρίζοντας τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικά της. Άλλα γιὰ γὰ καταλάβουμε τὴν έξέλιξη τοῦ έπαναστατικοῦ κινήματος, πρέπει πρῶτα γὰ παρατηρήσουμε τὶ συμβαίνει στὸ κυβερνητικὸ

πίπεδο, στὸ γενικὸ πολιτικὸ ἐπίπεδο καὶ στὸ στρατιωτικὸ ἐπίπεδο.

Σὸ κυβερνητικὸ ἐπίπεδο ὁ Νάγκου κάνει μιὰ ὀλόκληρη σειρὰ ὑποχωρήσεων, οἱ ὅποιες ἀπὸ μιὰ ἀποψὴ ἔχουν ἔνα χαρακτήρα δημοκρατικό, ἀπὸ μιὰ ἄλλη ἀποψὴ εὐγοοῦν καὶ δίνουν ἀξία στὶς μικροαστικὲς δυνάμεις. Διαδοχικὰ ἀγακοιγώνει τὸ τέλος τοῦ κυβερνητικοῦ συστήματος τοῦ ἐνδέκατον καὶ μοναδικοῦ κόμματος (Τρίτη, 30 τοῦ μηνὸς) καὶ τὴν ἐπιστροφὴν σὲ μιὰ κύρια κυβερνητικὴ ἐθνικοῦ συγχωπισμοῦ ἀνάλογη μὲν αὐτὴ τοῦ 1946· ὑπόσχεται ἐλεύθερες γενικὲς ἐκλογές· ἴδρυει ἔνα καινούριο κόμμα: τὸ Σοσιαλιστικὸ Ἐργατικὸ Κόμμα· προτείνει ἔνα καταστατικὸ οὐδετερότητας γιὰ τὴν Οὐγγαρία καὶ τὴν καταγγελία τοῦ συμφώνου τῆς Βαρσοβίας· σχηματίζει μιὰ καινούργια κυβερνητική, ὅπου οἱ κομμουγιστὲς δὲν ἔχουν παρὰ μόνο δύο υπουργεῖα, ἐνῶ οἱ ἄλλες ἔδρες (ἐξαιρέσει μιᾶς ποὺ παραγωρήθηκε τὸν ἔναν ἀντιπρόσωπο τοῦ νέου κόμματος Petoefi) διαμοιράζονται μεταξὺ ἐθναγροτῶν, μικροῖδιοκτητῶν καὶ σοσιαλδημοκρατῶν.

Στὸ «στρατιωτικὸ» ἐπίπεδο, ἡ κατάσταση κυριαρχεῖται ἀπὸ τὴν παρουσία τῶν Ρώσων. Προσποιήθηκαν δὲ δέχονται ν’ ἀποχωρήσουν τὴν Κυριακὴν 28 τοῦ μηνὸς καὶ ἀντὶ νὰ φύγουν ἐπιτέθηκαν στοὺς ἐπαγαστάτες μέσα στὴ Βουδαπέστη· ἀγκοίνωσαν δὲ θὰ ἀποχωροῦσαν μέσα στὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας, 29 τοῦ μηνὸς, καὶ ἐγκατέλειψαν τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς πρωτεύουσας, ἀλλὰ ἀνασυντάχθηκαν σὲ ἀπόσταση καὶ ἀπὸ τὴν Πέμπτη, πρώτη Νοεμβρίου, ἀξιόλογες δυνάμεις εἰσέρχονται στὸ οὐγγαρέζικο ἔθαφος.

Στὸ πολιτικὸ ἐπίπεδο τὰ παληὰ κόμματα ἀνασυγίστανται γρήγορα: στὴν ἐπαρχία πολλαπλασιάζονται τὰ τμῆματα τοῦ ἀγροτικοῦ καὶ τοῦ σοσιαλδημοκρατικοῦ κόμματος, καθὼς καὶ τοῦ κόμματος τῶν μικροῖδιοκτητῶν. Ταυτόχρονα, ὅμως, ἐμφανίζεται ἔνας καινούριος σχηματισμὸς βγαλμένος ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση, τὸ κόμμα τῆς ἐπαγαστακῆς γειλαίας, μὲ δάση, καθαρὰ σοσιαλιστική. Πολλὲς νέες ἐφημερίδες τυπώγονται.

Μέσα σ’ αὐτὸ τὸ κλίμα ἔξελίζεται τὸ μαζικὸ κίνημα. Ἀλλὰ τὸ κίνημα αὐτὸ συμπεριλαμβάνει τώρα καὶ γένα κοινωνικὰ στρώματα. Στὴν ἀρχὴ ἦταν κυρίως ἔνα κίνημα τῶν ἐργοστασίων, ἐκτός, διε τὸ υπεγθυμίσουμε, ἀπὸ τὴ Βουδαπέστη, δπου στὸ πλευρὸ τῶν ἐργατῶν δρίσκονταν σπουδαστές, ὑπάλληλοι:

καὶ μικροαστοί. Βρῆκε τὴν ἔκφρασή του μὲ τὴν ἐρμάνιση τῶν συμβουλίων. Ἀλλὰ ἡ πρώτη υποχώρηση τῆς αυθέργησης (Πέμπτη), ὁ σχηματισμὸς μιᾶς αυθέρνησης συγκριτισμοῦ (Παρασκευή), ἐνθαρρύνουν δλα τὰ στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ νὰ ξεσηκωθοῦν, γιατὶ γιὰ δλους ἡ γίνη φαίνεται πολὺ κοντινή. Τόσο στὸ Μίσκολκ, διο καὶ στὸ Gyoer, συγκροτοῦνται συμβούλια πόλεων καὶ περιοχῶν καὶ περνᾶνται στὸ προσκήνιο. Εἶναι προφανές δτι ὅμη ἐργατικὸς πληθυσμὸς καὶ εἰδικώτερα οἱ ἀγρότες εἶναι πρὶν ἀπὸ δλα εὑαίσθητος στὰ δημοκρατικὰ καὶ ἔθνικὰ χίτηματα. Αὐτὲς ὅμως οἱ διεκδικήσεις ἔχουνε ἐπίσης μιὰ διαθειὰ ἀπήχηση μέσα στὴν ἐργατικὴ τάξη γιατὶ γκρεμίζουν κυριολεκτικὰ τὸ παληὸ δλοκληρωτικὸ κράτος. Οἱ ἐργάτες εἶναι υπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ούγγαρίας ἀπὸ τὴν ρωσικὴ καταπίεση, εἶναι υπὲρ τῆς καταργήσεως τοῦ συστήματος τοῦ μοναδικοῦ κόμματος, ποὺ ἔχει ταυτιστεῖ μὲ τὴ σταλιγικὴ δικτατορία· εἶναι υπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου ποὺ δίνει στοὺς ἀγτιπολιτευόμενούς τὸ δικαίωμα γὰ ἔκφραστοῦ· εἶναι ἐπίσης υπὲρ τῶν ἐλεύθερων ἐκλογῶν ποὺ ἀποτελοῦν στὰ μάτια τους ἔνα μέσο γιὰ νὰ σπάζουν τὸ πολιτικὸ μονοπώλιο τοῦ «κομμουνιστικοῦ» κόμματος.

Μιὰ σχετικὴ ὅμοφωνία μέσα στὴν εὐφορία τῆς γίνης μπορεῖ νὰ ἐπικρατήσει: παρ' δλα αὐτὰ εἶναι γεγονός δτι συνοδεύεται ἀπὸ κάποια σχετικὴ σύγχυση.

Αὐτὴ ἡ σύγχυση ἔνισχύεται ἀπὸ τὴν ἀπειλὴ ποὺ ἀντιπροσωπεύει ὁ ρωσικὸς στρατός, γιατὶ δλος ὁ κόσμος εἶναι υποχρεωμένος ν' ἀνεμίζει ταυτόχρονα τὴ σημαία τῆς ἔθνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Κι αὐτὴ ἡ σύγχυση διατηρεῖται ἐπίσης ἀπὸ τὴν πολιτικὴ τοῦ Νάγκυ, ὁ δποῖος ἔνω ἀναγνωρίζει τοὺς αὐτόνομους ὄργανισμοὺς τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ἔνω δηλώνει δτι εἶναι ἀποφασισμένος νὰ στηριχτεῖ πάνω σ' αὐτοὺς, δὲν κάνει στὴν πραγματικότητα παρὰ μόνο παραχωρήσεις στὴ δεξιά.

Θὰ πάρουμε μιὰ ἴδεα τῆς ρευστότητας τῆς πολιτικῆς ακτάστασης δν ἀναφερθοῦμε γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ στὴ δραστηριότητα τοῦ συμβουλίου τοῦ Μίσκολκ. Ἀπὸ τὴν Κυριακὴ 29 τοῦ μηνός, τὸ συμβούλιο αὐτὸ δημοσιεύει ἔνα πρόγραμμα ποὺ υποδέλλει στὰ συμβούλια τοῦ Gyoer, τοῦ Pecs, τοῦ Szekesfehérvár, τοῦ Nyiregyhara, καὶ πολλῷ ἄλλων ἐπαρχιακῶν πόλεων: